

Loovtöö korraldus

1. Korralduse reguleerimisala

Vastavalt PRÕK §15 (8) III kooliastmes korraldab põhikool õpilastele läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö, milleks on uurimus, projekt, kunstitöö vm. Loovtöö teemaatika valib kool, täpsema teemavaliku teevad õpilased. Loovtööd võib teha nii individuaalselt kui ka kollektiivselt.

2. Loovtöö eesmärk

Loovtöö eesmärgiks on pakkuda õpilasele võimetekohast ning huvidest lähtuvat eneseteostuse võimalust ning toetada:

- 1) õpilase tervikliku maailmapildi ja loomingulise algatusvõime ja loova eneseväljendusoskuse kujunemist ning aidata kaasa uute ideede tekkimisele ja teostamisele õppeainete lõimumise ja loovtöö protsessi kaudu;
- 2) õpimotivatsiooni kujunemist;
- 3) õpilase kujunemist loovaks ning mitmekülgeks isiksuseks;
- 4) üldpädevuste (iseseisev ja rühmas töötamine, probleemide lahendamine, kriitiline mõtlemine, argumenteerimis-, eneseväljendus- ja esinemisoskus, töö allikate ja andmetega; tegevuse kavandamine ning kavandatu järgimine, oma tegevuse ja töö analüüsimise oskus, loovtöö vormistamine, IKT vahendite kasutamine, jne) kujunemist;
- 5) õpilast tema võimete paremal tundmaõppimisel, mis aitaks teha valiku järgnevateks õpinguteks.

3. Loovtöö korraldamine

- 1) Loovtöö on juhendatud õppeprotsess, mille käigus õpilane rakendab iseseisva töö oskusi ja omandatud teadmisi, arendab loovust ja kinnistab ning täiendab koolis omandatud.
- 2) Loovtööd koostavad üldjuhul kõik 8. klassi õpilased.
- 3) Klassijuhataja toetab oma klassi õpilasi teemade ja juhendaja valikul.
- 4) Ühel juhendajal võib olla maksimaalselt 4 õpilast või 3 rühma.
- 5) Õpilase juhendamine toimub vastavalt vajadusele, kuid mitte vähem kui üks kord kuus.
- 6) Loovtöö koostamise minimaalne ajaline maht õpilase jaoks on 15 tundi, mis sisaldab nii juhendamisele kulunud tunde kui ka iseseisvat tööd.

Näide õpilase loovtöö koostamise ajalisest mahust

õpilane	tunde
planeerimine	2
juhendajaga koos	4
tegevus	6
viimistlus	2
ettekanne	1
kokku tunde	15

7) Juhendaja roll on suunav:

- aitab õpilast teema valikul ja tegevusplaani koostamisel;
- soovib vajadusel kirjandust ja annab suuniseid info leidmisel;
- jälgib töö vastavust sisulistele ja vormistamise nõuetele ning jälgib ajakava täitmist;
- nõustab õpilast esitluse edukaks läbiviimiseks;
- täpsustab rühmatöös liikmete tööpanuse;
- nõustab õpilast loovtöö esitlemise vormi valikul.

8) Loovtöö juhendamine ja koostamine on korraldatud õppeperioodide kaupa:

I õppeperiood – õpilaste tutvustatakse loovtöö teemasid, mis tulenevad läbivatest teemadest või õppeaineid lõimivatest teemadest ning erinevaid võimalusi nende käsitlemisel, nõudeid töö koostamisele ning tähtaegu. Loovtöö täpsema teemavaliku teevad õpilased individuaalselt või rühmas.

II õppeperiood – õpilane informeerib töö koostamise alustamisest: töö teema, töö eesmärk/hüpootees, töö struktuur (peatükid, alapeatükid), töö teoreetiline osa, meetodid, töö praktiline vormistamine, lisade loetelu (materjalid), töö koostamise kava;

III ja IV õppeperiood – õpilane esitab valmis töö juhendajale;

V õppeperiood – õpilane esitleb oma tööd hindamiskomisjonile.

9) Loovtöö hindamisel lähtutakse kujundava hindamise põhimõtetest ja kooli õppekava hindamise korraldusest.

10) Direktor määrab loovtöö hindamiskomisjoni vähemalt kaks nädalat enne loovtöö esitlemist.

11) Loovtöö võib lugeda sooritatuks, kui õpilane on osalenud ja saavutanud märkimisväärse koha üleriigilisel aineolümpiaadil. Vastava otsuse võtab juhendaja soovitusel ja õpilase taotluse alusel vastu loovtöö hindamiskomisjon.

4. Loovtöö liigid

Keelte-, loodus-, tehnoloogia- ja sotsiaalainetes ning matemaatikas on loovtöö liikideks üldjuhul kirjalik õpilasuurimus või projektitöö. Õpilane lähtub töö teostamisel valitud teemast ning läbiviimisele ja vormistamisele esitatud nõuetest.

1) *Õpilasuurimus*

Uurimistöö on kirjalik tekst, kus õpilane keskendub mingile uurimisprobleemile. Töö kirjutamine annab õpilasele esimese iseseisva uurimustöö kogemuse ning võimaluse tegeleda huvipakkuvate teemade ja probleemidega kas individuaalselt või koostöös kaasõpilastega.

Uurimuse eesmärgiks on saada täpsemat teavet uuritava teema kohta ning leida teema olulistele küsimustele vastuseid. Samuti aitab uurimustöö kaasa oskusele oma mõtteid edasi anda loogiliselt nii kõnes kui kirjas.

Uurimustöö on valdavalt analüüsiva iseloomuga, olulisel kohal on töö autori järeldused, tõlgendused ja üldistused.

Uurimistöö koostamise etapid

Õpilane:

- *valib valdkonna või õppeaine ning esialgse teema;*
- *koostab koos juhendajaga töö ajakava;*
- *tutvub juhendaja poolt soovitatud kirjandusega;*
- *sõnastab juhendaja abiga probleemi;*
- *kogub andmeid;*
- *kirjutab vastavalt nõuetele uurimistöö/teksti*
- *esitleb oma tööd hindamiskomisjonile.*

Uurimustöö osad:

tiitelleht

sisukord

sissejuhatus

töö põhiosa (peatükid ja alapeatükid)

*kokkuvõte, sh enesehinnang
kasutatud kirjanduse loetelu
lisad (vajadusel)*

Uurimustöö vormistatakse arvutil lehe ühele küljele, kasutatakse paberi formaati A4. Töö maht on orienteeruvalt 6-10 lehekülge. Kirja tüüp on Times New Roman, tähesuurus 12 punkti, reavahe 1,5. Lehe üla- ja alaservast jäetakse tühjaks 3 cm, lehe paremast servast 2 cm, vasakust servast 4 cm. Tekst paigutatakse leheküljele ühtlaselt, lehekülje parempoolne serv jääb sirge. Kõik leheküljed töös nummerdatakse, number trükitakse ülaservast 1 cm allapoole lehe paremasse nurka. Lehekülgi arvestatakse alates tiitellehest, kuid lehekülje numbrit sellele ei kirjutata.

2) *Projekt* on kindla eesmärgi ja ulatusega terviklik töö(ülesanne) vm ettevõtmine, mis pakub hea võimaluse üksi või koos kaaslastega valitud teemadel viia ellu oma ideid. Projekt annab korraldamiskogemust, juhtimis- ja meeskonnatöökogemust, algteadmisi eelarve koostamisest ja veel palju teisi elus toimetulekuks tarvilikke kogemusi. Projekti võib kaasata ka erinevaid loovtöö liike olenevalt projekti teemast, näiteks lühiuurimust, erinevaid õpilaste esinemisi, esitlusi, näituste korraldamist jm.

3) *Loovtöö* kui *muusikateos* või *kunstitöö*

Loovtöö muusikateose või kunstitööna kätkeb endas uudseid, innovaatilisi ideid ning on eneseteostusrõõmu pakkuv ja silmaringi avardav. Loovtöö võib olla nii praktiline töö kui ka vaimse idee kandja. Juhul, kui loovtöös kasutatakse fragmente teiste autorite loomingust, tuleb autorikaitse seadusest lähtudes viidata kasutatud teose autorile.

Loovtöö muusikateosena võib olla õpilase omalooming aga ka muusikateose esitamine.

Kunstitöö teostamise tehnikaks võib olla maal, joonistus, graafika, skulptuur, keraamika, videofilm, animatsioon, performance jne.

Kunsti- ja projektitöö puhul koostab õpilane ka kirjaliku osa, mis vormistatakse vastavalt kooli poolt kehtestatud nõuetele.

Töö ülesehitus on järgmine:

tiitelleht

sisukord

sissejuhatus

töö käigu kirjeldus

kokkuvõte, sh enesehinnang tööle

kasutatud kirjandus

5. Loovtöö esitlemine

1) Loovtöö esitlemisele pääseb õpilane, kes on kokkulepitud ajaks esitanud juhendajale ja hindamiskomisjonile oma uurimis- või praktilise töö (kunsti- või projektitöö, vm) koos kirjaliku osaga.

2) Loovtöö esitus võib toimuda nii koolis kui kokkuleppel hindamiskomisjoniga väljaspool kooli, esitus võib toimuda koolis ka teatud teema või ainenädala raames või õpilased astuvad üles kontserdil või näitusel vastaval teemal koostatud loovtööga jm.

3) Mitme autori puhul osalevad loovtöö esitusel kõik rühma liikmed.

- 4) Loovtööd esitleb(vad) õpilane(sed) suulise ettekandena orienteeruvalt 10 minuti jooksul.
- 5) Ettekanne on õpilasel kirjaliku tekstina ettevalmistatud.
- 6) Loovtöö esitlemisel õpilane selgitab töö eesmärgi ja põhjendab teema valikut, tutvustab kasutatud meeto(dit)deid, esitab töö kokkuvõtte: milleni jõuti, kas eesmärk täideti.
- 7) Esitlust on soovitatav näitlikustada kas stendiettekande, multimeedia, audiovisuaalsete jm vahenditega.
- 8) Kuulajate huvi suurendamiseks on võimalik kasutada tehnilisi vahendeid. Üks võimalustest on PowerPoint. *PowerPoint* esitluse koostamisel tuleb kasutada ühte slaidi ühe põhiidee edasiandmiseks, illustatsioonid ja taust peavad olema vastavuses teemaga ning kirja suurust valides tuleb lähtuda auditooriumi kaugusest ekraanist. Esitlusele tuleb kasuks, kui kasutada slaidide vaheldumise efekte või animatsioone mõõdukalt, efektid ei tohiks varjutada uuritava teema esitlust. Ühele slaidile võiks paigutada vaid ühe illustratsiooni. Slaididelt ei tohi puududa ka viited autorlusele kasutatud materjali puhul.

6. Loovtöö hindamine

- 1) Loovtöö hindamisel, sealhulgas kaitsmisel või esitlemisel lähtutakse kooli õppekavaga sätestatud hindamise korraldusest, arvestades käesolevas korralduses sätestatud nõudeid.
- 2) Loovtöö hindamise eesmärgiks on kirjeldada loovtööle seatud eesmärkide täideviimist ning anda seeläbi tagasisidet loovtöö kui terviku kohta ning kujundada kriitilist suhtumist oma töösse, julgustada õpilast järgmisteks loovtöödeks ning toetada seeläbi isiksuse arengut.
- 3) Loovtööle ja selle esitlemisele annab koondhinnangu kolmeliikmeline hindamiskomisjon, kuhu kuulub(vad) ka õpilase juhendaja(d). Grupitöö puhul antakse hinnang iga liikme tööle, mis kujuneb tööprotsessi jooksul.
- 4) Hinnang antakse:
 - töö sisule: töö vastavus teemale, seatud eesmärkide saavutamine, meetodite valik ja rakendus; terminite ja keele korrektne kasutamine, töö ülesehitus; kunstitöö ning omaloomingulise muusikateose puhul hinnatakse teose ideed, originaalsust ja selle teostumist, samuti uute seoste loomise oskust; muusikateose esitamise puhul hinnatakse kunstilist teostust;
 - loovtöö protsessile: õpilase algatusvõimet ja initsiatiivi loovtöö teema valimisel, ajakava järgimine, kokkulepetest kinnipidamine, ideede rohkust, suhtlemisoskust;
 - loovtöö vormistamisele: teksti, jooniste, graafikute ja tabelite korrektne vormistamine; viitamine;
 - loovtöö esitlemisele: esitluse ülesehitus, kõne tempo, esitluse näitlikustamine, kontakt kuulajatega.